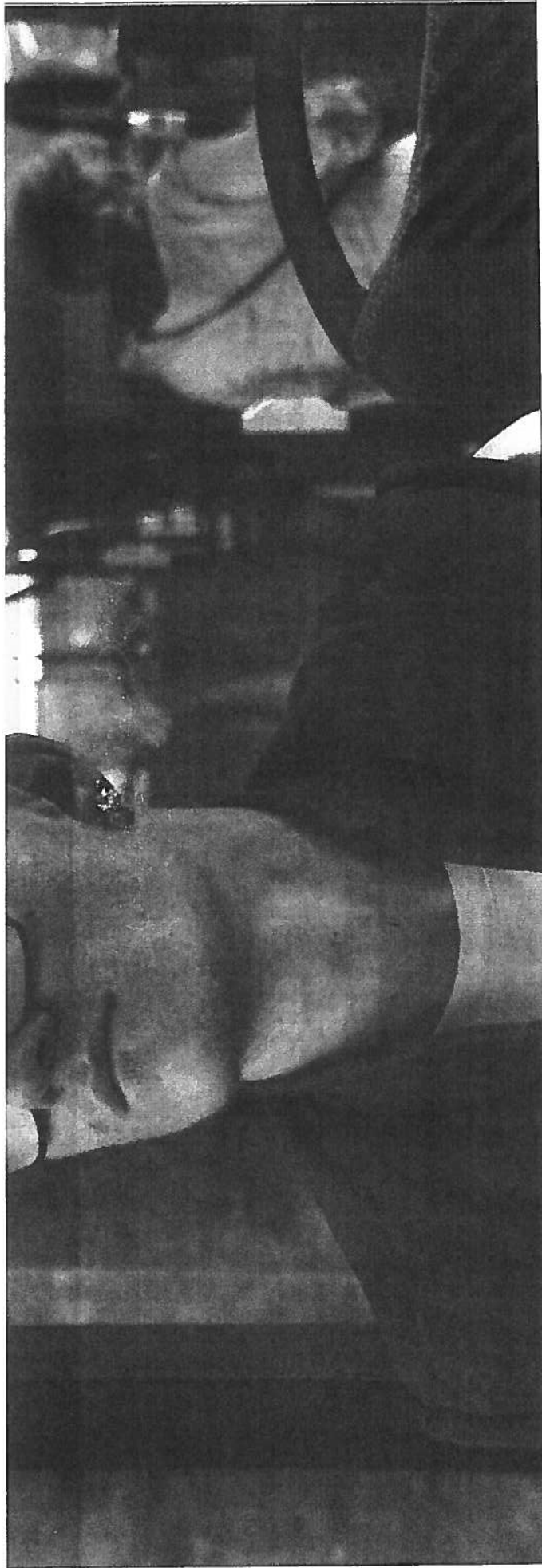

JP Aarhus 19. maj 2017

Jørn Toft Jensens hashmisbrug eskalerede, og han røg i kløerne på kriminelte, da han i fjor flyttede i egen bolig og tilsyneladende ikke fik nok hjælp til at håndtere sin autismediagnose. Foto: TV2

■ Overgangen fra sårbart eller handicappet barn til voksen i Aarhus Kommunes systemer fungerer ikke, siger fagfolk og organisationer. Socialchefen anerkender problemerne.

JONAS HVID
ESBEN LARSEN MIKKELSEN

jonas.hvid@jp.dk
erm@jpdk

Mens der har været fastlagte forløb for udsatte og handicappede i årene som børn, halter det for Aarhus Kommune med at få planlagt tiden, efter de fylder 18 år. Det konstaterer fagfolk og organisationer.

Spørgsmålet er blevet aktuelt i forbindelse med opfølgningen til historien om "Mors lille dreng", TV 2-dokumentaren "Mors lille dreng på egne ben", som blev sendt torsdag.

Udsendelsen viser, at Jørn Toft Jensens plejeforældre bl.a. er frustrerede over, at der meget sent blev lagt en plan for plejesønnens fremtid, da han skulle overgå til afdelingen for voksne med handicap. Planen viste sig senere ikke at yde tilstrækkelig hjælp til hans autismediagnose, og hans hashmisbrug eskalerede. En række tilidsrepræsentanter for socialpædagoger-

ne på området for handicappede og udsatte børn og unge har i en rundspørge forklaret, at det er en hård tid for de unge, når de fylder 18 og overgår til nye tilbud i voksenalderingen.

»Plads til forbedring«

»Den fungerer ikke, som det er nu. Der er plads til forbedring ved at inddrage fagprofessionelle, der rent faktisk arbejder med de her mennesker, fordi det er dem, der ved, hvor skoen trykker,« siger Gert Landergræn Due, formand for Socialpædagogerne i Østjylland, der foreslår at lave en blød overgangsordning for unge på 15-25 år.

I kommunens egen handikappolitik – og i loven – står, at der skal holdes samtaler, når de unge er 17,5 år.

Ifølge formanden for Landsforeningen Autisme Kreds Østjylland, Marianne Banner, er møderne vigtige, da det er her, fremtidige jobmuligheder, førtidspension, kommende botilbud og andre tilbud skal afklares, men mange medlemmer oplever dog, at samtalerne ikke bliver holdt til tiden.

»Aarhus Kommune har været ekstremt dårlig til at holde møderne. Hvis man som forældre ikke ved, at sådanne møder skal holdes, sker det ikke,« siger hun.

Det nikker Nina Rasmussen, bestyrelsesmedlem i ADHD-foreningen Midt-Østjylland genkendende til:

»Samtalerne holdes ofte ikke, eller også dukker en relevant person for sagen ikke op, så man mangler en vinkel af indsatsen over for den unge, der snart bliver myndig.«

Hos Aarhus Kommunes Handicapcenter for Børn og Unge siger chef Rune Meyer, at møderne helt overvejende holdes. Han mener dog, at der kan ske misforståelser, da møderne nogle gange kaldes overleveringsmøder.

Efter at have set den nye dokumentar om Jørn Toft Jensen erkender socialchef i

Aarhus Kommune, Lotte Henriksen, at Aarhus Kommune skal arbejde med at skabe en bedre overgang fra barn til voksen.

»16- og 17,5-årssamtalerne er tydeligvis ikke nok kommunikation til familierne. Vi skal styrke samarbejdet mellem afdelingerne ved bl.a. at lave konkrete instruktioner om, hvordan tingene skal foregå, og måske skal der være en tovholder, der følger en familie og et barn over i voksenområdet,« siger hun.

Side 4-5
INDLAND, Side 7

Sårbare unge slår sig på voksenlivet

Problemerne for Jørn Toft Jensen begyndte umiddelbart efter hans 18-års fødselsdag, hvor han som myndig ventede på at flytte ind på Aarhus Kommunes botilbud Tingagergården i Tilst. Foto: TV

Kommunen overhørte advarsler om bolig til "Mors lille dreng"

På egne ben: Selv om flere personer omkring Jørn Toft Jensen udtrykte stor bekymring, og kommunen selv tvivlede på tilbuddet, endte autisten i en lejlighed, hvor hans hashmisbrug tog fart.

JONAS HVID
ESBEN LARSEN MIKKELSEN

jonas.hvid@jp.dk
eliv@jp.dk

Han var diagnosticeret med autisme og led af personlighedsforstyrrelser samt retardering.

Samtidig begik han jævnligt butikstyverier, havde et hashmisbrug og afviste sin medicin.

Jørn Toft Jensens problemer var så mange og store, at en række personer omkring den unge mand udtrykte stor bekymring over for, om Aarhus Kommunes botilbud Tingagergården i Tilst ville have nok ressourcer til at tage sig af ham.

Selv kommunen tvivlede

på sit eget tilbud til den autistiske mand.

Misbrug eskalerede

Alligevel endte Jørn med at få et knap to måneder langt ophold i en af botilbuddets lejligheder, hvor hans hashmisbrug eskalerede, og han formentlig blev pushet for en indvandrerbande, der angiveligt maste hans hånd og misbrugte hans personlige oplysninger til at købe telefoner.

Den hurtige negative spiral mod kriminelle netværk og misbrug fremgår af Jørns sagsmappe, som TV 2 har fået aktindsigt i i forbindelse med dokumentaren "Mors lille dreng på egne ben".

JP Aarhus er i besiddelse af materialet, og med dokum-

menterne kan historien om Jørns nye voksne liv oprulles:

Månedens før sin 19-års fødselsdag i juli 2016 beder Jørn sin plejemor, Lilli Bach Andersen, om at give Aarhus Kommune besked om, at han gerne vil sige ja tak til en plads på Tingagergården. Plejemoren videregiver ønsket med en stor bekymring i en e-mail til kommunen.

»Vi som plejeforældre bakkere op så godt, vi kan, og prøver at håndtere vores store bekymring for, om tilbuddet er skærmet og støttet nok for Jørn. Vi er spændte og vil arbejde på og have for det bedste samtidig med frygten for det værste fylder rigtig meget,« skriver Lilli Bach Andersen i en mail den 8. juni.

En af Aarhus Kommunes

familieplejekonsulenter, der har kontakt til Jørn og hans plejeforældre, er også bekymret for, om Tingagergården kan magte ham. Det samme er afdelingslederen for en klub, hvor Jørn er kommet, og han advarer i slutningen af april 2016 kommunens voksenhandicapafdeling om, at der er tale om en større opgave.

»For at dette bliver en succes, mener vi, der skal massiv støtte på omkring Jørn for at skabe et solidt fundament for ham, samt for at sikre de øvrige beboeres trivsel,« skriver han.

Går op i stoffer

Problemerne for Jørn begynder umiddelbart efter hans 18-års fødselsdag, hvor han

som myndig venter på at flytte ind på Tingagergården, der er under ombygning. Han får bl.a. en bøde for at overtræde et tilhold og bliver taget med hash og peberspray på sig. Hans plejemor, Lilli Bach Andersen, formoder, at han er pushet, og hun fortæller, at Jørn kun går op i at skaffe stoffer og rager uklar med alle, lige som han føler sig truet og forfulgt.

Truster på livet

Jørn har også været i kontakt med sin biologiske far, og de har truet hinanden på livet og politianmeldt hinanden, fremgår det af sagsakterne.

I august udtrykker centerchefen for Tingagergården, Jens Krause, også skepsis over for, om botilbuddet kan rum-

me Jørn Toft Jensen.

»Tingagergården er i tvivl om, hvorvidt de kan yde den støtte, Jørn har behov for... Derudover er der bekymring i forhold til tilbuddets andre beboere, som kan være sårbare over for Jørns nuværende adfærd... det vurderes, at Jørn har behov for mere støtte og klarere rammer, end det Tingagergården kan tilbyde i en bolig...« fremgår det i et referat fra et møde mellem centerchefen, en konsulent fra voksenhandicap og familieplejekonsulenten.

Herefter vurderer kommunen, at Tingagergården alligevel ikke er egnet til Jørn.

Beslutningen holder dog ikke længe. To uger senere tilbyder kommunen den nu 19-årige mand en plads på Ting-

"MORS LILLE DRENG"

19 år med Jørn

I 1998 bringer TV 2 dokumentaren "Er du mors lille dreng?" om Jørn Toft Jensen, der tilbringer sine første måneder af sit liv på institutionen Bethesda i Aarhus sammen med sine biologiske forældre.

Her trak Jørn sig langsomt ind i sig selv, mens den voldsomme og opfarende far og den småt begavede og snøvlede mor skulle lære at være forældre, men havde nok i sig selv.

Ekspertter udtrykte bekymring for, at Jørn ville tage varig skade. Alligevel gik der fire måneder, før at Aarhus Kommune bragte Jørn i familiepleje hos Lilli og Uffe Bach Andersen lidt uden for Aarhus. Udsendelsen skabte derfor stor debat om tidlig tvangsfjernelse af børn.

I 2008 viser TV 2 dokumentaren "Er du mors lille dreng? 10 år senere". Her er det lillebroren til Jørn, Mads, som er hovedpersonen.

På trods af, at kommunen vidste, at moderen er lettere retar-deret og ikke var i stand til at tage sig af Jørn, undlod kommunen at foretage en dybere undersøgelse af, om barnets far var i stand til at løfte rollen som primær omsorgsperson.

Der kom fire underretninger i Mads' første levemåned, men han endte alligevel først hos en plejemor efter 14 måneder.

Efterfølgende undersøgelser kritiserede i hårde vendinger kommunen.

I den tredje udsendelse "Mors lille dreng på egne ben" følges Jørn som myndig. Han fyldte 18 år den 11. juli 2015 og flyttede i oktober 2016 ind på institutionen Tingagergaarden. I løbet af få måneder faldt Jørns liv fra hinanden: Hans hashmisbrug eskalerede, og han bliver pusher.

I foråret 2017 fik Jørn plads på en døgninstitution på Sjælland.

te noget. Tre dage senere siger Jørn til den ansatte, at han var i problemer og viser sin hånd, hvor den ene finger og noget af hånden var pakket ind i sort gaffatape. Ifølge Jørn har han fået den i klemme i badeværelsesdøren.

Situationen bliver for meget for plejefaren, Uffe Andersen. Han skriver til socialrådmand Thomas Medom (SF), og der bliver indkaldt til et møde med en række nøglepersoner.

Bor nu på Sjælland

»Baggrunden for mødet er en stærk bekymring for Jørns trivsel, hans misbrug og særligt en begrundet mistanke om, at Jørn er involveret i kriminelle forhold, hvor han bliver udnyttet af hans bekendtskaber,« skriver en afdelingsleder i et notat den 30. november.

Heri fremgår det, at Jørn har henvendt sig til plejefaren, fordi han skylder 40.000 kr. Desuden har plejemoren spærret hans konti, da bekendtskaberne tilsyneladende lokker penge ud af ham, og hun har fået oprettet et nyt NemID i hans navn.

I slutningen af december tager plejefaren Jørn med til Norge på skitur for at komme væk fra problemerne. Efterfølgende bliver Jørn flyttet til et skærmet sted på Sjælland, hvor han bor i dag.

agergården, og tanken er, at det skal være et midlertidigt ophold, indtil det er afklaret, hvilket tilbud Jørn skal have.

Men det forløber mildest talt ikke godt, efter at han rykker ind i sin egen lejlighed i november 2016.

Jørn går ikke i bad, har ikke noget at gøre med de øvrige beboere og personalet, men holder sig i lejligheden, hvor han er sammen med en veninde og ryger hash.

Han bliver meldt til politiet i november, da han efter sigende har fået leveret en stor klump hash til at sælge videre. En sen novemberaften ser en af Tingagergårdens ansatte Jørn og tre personer med anden etnisk baggrund end dansk stige ud af en grå bil. De fortæller, at de skulle hen-

Socialchef: Dilemmaet er, at Jørn bare kan sige nej-tak

■ Tingagergården var kun et midlertidigt tilbud, fortæller socialchef Lotte Henriksen, der erkender, at sagen om Jørn giver stof til eftertanke.

JONAS HVID
ESBEN LARSEN MIKKELSEN

jonas.hvid@jp.dk
elm@jp.dk

Når Jørn Toft Jensen og andre børn med problematiske diagnoser fylder 18 år, kan de selv skalte og valte over, hvilken hjælp, de vil tage imod fra det offentlige.

Derfor kan det være svært for Aarhus Kommune at få folk på rette spor, lyder det fra socialchef Lotte Henriksen som en reaktion på kritikken, der blev rejst mod kommunen i TV2-dokumentaren "Mors lille dreng på egne ben" torsdag aften. Hun henviser således til, at Jørn selv kunne bestemme, om

han vil lukke pædagogerne ind i sin lejlighed på botilbuddet for autister Tingagergården.

»Dilemmaet er, at når man er 18 år og myndig, kan man træffe beslutning om at sige nej. Jørn kan afvise Tingagergårdens tilbud om hjælp til at rydde op på værelset eller en fællesspisning med stedets øvrige beboere. Vi kan arbejde motiverende og appellerende, men vi kan ikke ransage værelser eller lave kropsvistationer. Det giver udfordringer, når vi taler om, hvordan vi overhovedet kan hjælpe en ung mand som Jørn,« siger socialchefen.

Men han har været tilknyttet socialforvaltningen i 18 år, hvor i kunne lære ham at kende.

»Der sker nogle udviklinger undervejs i forhold til Jørn, og da han kommer ind i teenageårene, ændrer tingene

sig. Jørn er meget impuls- og behovsstyret, så det er ikke overraskende, at han har svært ved at se konsekvenserne af, hvad han gør. Men at det betyder så meget for kriminalitet og misbrug, finder vi først ud af, da han kommer til Tingagergården.«

Man kan ikke lade være med at undre sig over, at Aarhus Kommune vælger at tilbyde Jørn en plads på Tingagergården, når der har været så mange advarsler fra folk omkring Jørn.

»Den første vurdering af Jørn er, at udfordringerne med autisme i høj grad matcher ekspertisen på Tingagergården. I overvejelserne af botilbud indgik også, at Jørn kunne være tæt på sit netværk, bl.a. sin plejefamilie og sit arbejde. Det blev vægtet, da man tog beslutningen om at Tingagergården kunne være stedet, hvor vi afdækkede, hvad der skal til for at hjælpe Jørn,« siger Lotte Henriksen, der understreger, at botilbuddet på Tingagergården var midlertidigt.

Af dokumentaren virker det bestemt ikke som om, at den pointe var opfattet hos plejefamilien.

»Nej, det er noget jeg bliver berørt af, når jeg ser udsendelsen. Vores kommunikation med plejefamilien skulle være langt bedre.«

Tingagergården stod ikke klar, da

Jørn blev 18 år. Hvorfor lod afdelingen for Voksenhandicap plejefamilien være i uvisheden om planerne for Jørn så længe?

»Voksenhandicap har store økonomiske problemer i 2016. Derfor laver vi et indkøbs- og ansættelsesstop, der betyder, at Tingagergårdens ombygning forsinkes og først er klar at åbne den 1. november sidste år. Men det er klart at set fra plejefamilien synspunkt, er der kommunikationsproblemer.«

Lotte Henriksen forklarer, at kommunen havde aftalt med plejefamilien, at den havde ansvar for Jørn indtil han skulle flytte ind på Tingagergården.

Socialchefen understreger, at udsendelsen om Jørn gør et stort indtryk og giver anledning til eftertanke:

»Når vi betragter Jørns sag, må vi erkende, at der er ting, vi som forvaltning kunne have gjort bedre. Forløbet giver blandt andet anledning til at erkende, at den plan, der var lagt for Jørns overgang til bostedet lagde for stor en opgave over på plejefamilien, og at vi med fordel kunne have aflastet plejefamilien tidligere i forløbet, indtil Jørn flytter hjemmefra.«

Socialrådmand Thomas Medom (SF) har ikke ønsket at udtale sig om Aarhus Kommunes indsats i forbindelse med den nye TV2-dokumentar.

Socialpædagoger vil med på råd i sager om Jørn og andre udsatte

■ Lav en mere glidende overgang fra barn til voksen og inddrag fagfolk, lyder det fra socialpædagogerne.

JONAS HVID
ESBEN LARSEN MIKKELSEN

jonas.hvid@jp.dk
elm@jp.dk

Socialpædagoger, plejefamilier, familieplejekonsulenter og andre fagprofessionelle skal i langt højere grad inddrages, når udsatte og handicappede børn nærmer sig de 18 år, og Aarhus Kommune skal finde nye tilbud til dem.

Forslaget kommer fra Socialpædagogerne Østjylland som en reaktion på TV 2's dokumentar "Mors lille dreng på egne ben".

»Der er brug for en langt større og mere seriøs inddragelse i visitationsprocessen af de folk, der rent faktisk arbejder med de her mennesker,« siger kredsformand Gert Landergren Due, der finder det rystende, at Aarhus Kommune endnu engang svigter den nu 19-årige

Jørn Toft Jensen ved ikke at have et ordentligt tilbud klar til ham, da han bliver myndig og skal flytte fra sine plejeførelde.

»På trods af at sagen om Jørn er en af de mest vel-dokumenterede anbringelses-sager i Danmark, kommer det tilsyneladende som en stor overraskelse for Aarhus Kommune, at Jørn fylder 18 år,« oplyser formanden i en pressemeddelelse.

Gert Landergren Due finder det »stærkt bekymrende«, at en ung mand som Jørn kan falde igennem det system, der skal sikre en sammenhængende overgang fra ét tilbud til ét andet.

»Når det kan ske i en så vel-dokumenteret sag som Jørns, hvad sker der så med alle de andre anbragte børn, der bliver voksne og har brug for hjælp og støtte?« spørger han.

For at undgå dette foreslår Socialpædagogerne Østjylland, at der bliver lavet et forsøg med en langt blødere overgangsordning for unge

fra 15-25 år til i god tid at tage fagligt hånd om skiftet fra barn til voksentilværelsen.

Konkret kunne det sikres med formaliserede møder, hvor myndigheden for børn og voksne samt repræsentanter for både det tilbud, som den unge kommer fra og skal hen til, deltager. Møderne skal ske både før og efter overgangen fra et tilbud til et andet.

»Det gør man rent faktisk ikke i dag. Det kunne have gjort en kæmpe forskel for Jørn og andre unge.«

Socialchef Lotte Henriksen hilser forslaget velkomment.

»Der er ingen tvivl om, at vi skal kigge på det her område, og det kunne godt være, at det giver mening at kigge på en mellemgruppe. Om det ligefrem betyder at lave et nyt driftsområde, ved jeg ikke. Men jeg er meget åben over for idéen at samle nogle medarbejdere fra både børne- og voksenområdet til at sørge for overgangen fra barn til voksen. Jeg tænker,

vi skal have en dialog om, hvordan vi kan gøre det her bedst,« siger hun.

Reorganisering

Dialogen bliver i første omgang ikke med socialpædagogerne og andre fagfolk, men socialrådmand Thomas Medom (SF), da Lotte Henriksen henviser til, at det er en politisk beslutning.

Hun understreger, at der for nylig er sket en reorganisering af socialforvaltningen, hvor man har gjort meget for at dyrke et tættere samarbejde i visitationsarbejdet mellem pædagoger og rådgivere på byens fire borgercentre. Her vil fagfolk også være samlet på bestemte dage i løbet af ugen.

»Det betyder ikke, at det virker allerede, men vi har gjort os gode erfaringer med samarbejdet mellem socialpædagoger og rådgivere, og det skal vi arbejde videre med,« siger hun og tilføjer, at kommunen har været i dialog med socialpædagogerne om dette.